

НОВА КНИГА ОТЗИВ ЗА КНИГАТА НА ПРОФ. Д.С.Н. ДОНЧО ГРАДЕВ „ВЛАСТТА НА МАЛКИЯ ЧОВЕК“ (2015)

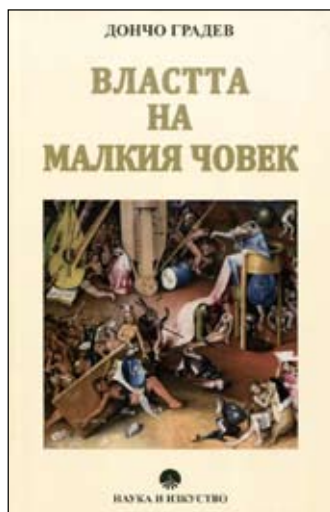
Клавдия Сапунджиева

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Резюме. Статията представя новата книга „Властта на малкия човек“. Авторът разкрива поведението на малкия човек днес. Книгата е полезна за широк кръг читатели.

Keywords: little man, common person, power

Новата книга на социалния психолог проф. Дончо Градев е поредното предизвикателство за читателя. Макар и предназначена за по-широката аудитория, тя е високо научно постижение, защото разкрива критичния поглед на автора към един отдавна познат, но сякаш забравен феномен, свързан с тоталитарните режими на XX век и станал известен чрез героя на известния психоаналитик Вилхелм Райх от книгата му „Чуй, малки човече“ (1948 г.). Описаният от Райх „малък човек“, носител на „емоционалната чума“, на моралната деформация и фашизиращия стремеж към власт, става повод за автора да проследи и анализира критично съвременната му трансформация, прояви и убежища. Представяйки характеристиките на Райх за малкия човек, Градев не само ги припомня и интерпретира, но и прехвърля мост към настоящето, като доказва съществуването на този устойчив социален тип в днешното демократично общество. Нещо повече, авторът разкрива двойката му мимикрия в социално отношение – като член на масата, тълпата и като скрит зад обикновеността, като подменена идентичност, изявена чрез друго, различно понятие – „обикновен човек“. В книгата се анализира поведението на днешния „малък човек“, разкриват се проявите му в моментите на екстаз – като член на екзалтираната тълпа, и в моментите на привидно социално спокойствие – като латентен стремеж към върховете

на властта. С научна елегантност, леко и дори присмехулно на места, авторът разкрива метаморфозата на този стремеж – от инструмент (за да съм близо и с властта) към власт за себе си (за да властвам над другите), една теоретично-аналитична задача, която авторът решава успешно чрез разкриването на проявите на властовата и политическата култура на малкия човек.

Убедена съм, че особен читателски интерес ще предизвика текстът, който разкрива убежищата на малкия човек – от местата на всекидневието до поведението, свързано със социалните промени у нас. Читателят ще го припознае в дребнавия съсед – блюстител „на реда“ и ненужните забрани в жилищния блок и квартала, в бюрократа, предателя, доносника, но и в дигиталното му превъплъщение като хейтър или наемен трол. Без да натрапва собствения си опит, авторът разкрива обективно посредствеността и моралната деградация в различни социални полета и на различни властови равнища. Като особено постижение на автора може да се открие анализът на трайното присъствие на малкия човек в политическата среда и сферата на политическата активност, където той е скрит в митингуващата тълпа, прикрил е собствената си некомпетентност и по един деформиран, Франкенщайнов начин трайно се е утвърдил.

За широката аудитория, но особено за академичната общност у нас, ще бъде особено интересен анализът на „срещите с малкия човек в университетските среди“. Авторът подлага на критичен анализ промените в нормативната уредба за висшето образование и академичното развитие у нас през последните десетилетия, привежда драстични примери за недоразуменията и деструктивните последствия от поведението на малките хора в науката.

Новата книга на Дончо Градев „Властта на малкия човек“ е ценна не само с това, че информира за явлението и неговите проявления днес, но и със силата на това, че авторът бие камбаната на непримиримостта към моралната деформация и властта на малкия човек. Защото е крайно време да осъзнаем, че примирението и снизхождението не са верният път към преодоляването на тази социална зараза, която руши позитивните сили на живота. Защото малкият човек се радва на страданието ни, завижда на постиженията ни, конформно ни предава. Защо тогава ние му прощаваме?

NEW BOOK

Abstract. The article presents the new book “The power of the Little Man”. The author reveals the behavior of the Little Man today. The book is useful for a wide range of readers.

✉ **Prof. Klavdia Sapundjieva, DSc**
Sofia University
Sofia, bulgaria
E-mail: sapundjievak@abv.bg